

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทยที่คนไทยทั้งประเทศใช้สื่อสารกันซึ่งได้เชื่อมโยงคนไทยทั้งชาติให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ภาษาไทยมีความเกี่ยวพันแนบแน่นกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่และ ความเชื่อความคิดของคนไทย คนไทยทุกคนจึงมีหน้าที่จะต้องเรียนภาษาไทย และใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย (กรมวิชาการ. 2542 : 36) ภาษาไทยเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่แสดงออกถึงความเป็นชาติไทย คนไทยทุกคนได้ใช้ภาษาเป็นสื่อแสดงความรู้ ความคิดและประสบการณ์ ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติที่มีลักษณะเด่น และมีเอกลักษณ์ที่น่าภาคภูมิใจอันควรแก่การทําบำรุง ส่งเสริมอนุรักษ์และสืบทอดให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (ดวงใจ ไทยอุญ. 2543 : 1)

ในบรรดาทักษะทางภาษาไทย ซึ่งได้แก่ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นั้น ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนและยากที่สุด เพราะในการสื่อสารด้วยการเขียนนั้น ผู้เขียนต้องใช้กระบวนการหลายอย่าง ต้องมีความรอบรู้ มีความคิดและสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้อย่างมาก แล้วจึงกลั่นกรองมวลความรู้ที่ได้รับมานั้น แสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความหมายให้ประจักษ์ (กรมวิชาการ. 2542 : 18) ซึ่งสอดคล้องกับ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 42-43) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อความหมายที่มีวิธีการที่สลับซับซ้อนกว่าการพูด แม้มิใช่ความที่จะสื่อความหมายอย่างเดียวกัน แต่ภาษาเขียนไม่เหมือนภาษาพูด เพราะสิ่งใดที่เขียนลงไปแล้วจำเป็นต้องให้ผู้อ่านเข้าใจ โดยไม่มีเสียงสูง ต่ำ หนัก เบา หรือการแสดงสีหน้า ท่าทางประกอบอย่างภาษาพูด การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาฝึกฝนนานกว่าทักษะอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือให้ถูกแบบแผน การสะกดคำให้ถูกต้อง การถ่ายทอดความคิดเห็นเป็นตัวหนังสือออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจ ตลอดจนการเขียนถ้อยคำให้สละสลวย ได้ประโยชน์ตรงตามจุดประสงค์

สมบัติ จำปาเงิน (2541 : 6) กล่าวว่า เนื่องจากศิลปะการเขียน และการประพันธ์ ก่อเกิดจากประสบการณ์และจินตนาการของผู้เขียนที่ถ่ายทอดผ่านตัวอักษรสู่ผู้อ่าน การที่จะรวบรวมความคิดว่าจะเขียนอะไรเป็นสิ่งที่ไม่ง่ายนัก แต่บางครั้งปัญหาว่าจะเขียนอย่างไร ถึงจะ

สื่อความคิด และสื่อสารให้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้นั้นกลับยากยิ่งกว่า ปัญหาสำคัญอันเกิดจากการคิดและการเขียนนั้นทำให้หลายคนท้อแท้ไม่ฝึกและพัฒนาตนเองและยกให้เป็นเรื่องของพรสวรรค์ไป แท้ที่จริงแล้วทั้งการคิดและการเขียนนั้นเราสามารถพัฒนาได้หากมีความพยายาม มีความตั้งใจจริง และได้รับโอกาส รวมทั้งมีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับคำพูดของ วสุณี รักษาจันทร์ (2541 : 69) ที่กล่าวว่า เราอาจเคยรู้สึกว่าจะเขียนหรือแต่งบทร้อยกรองได้ต้องเป็นผู้ที่มีพรสวรรค์เท่านั้น แต่ความจริงแล้วไม่เพียงแต่ผู้ที่มีพรสวรรค์เท่านั้นที่สามารถเขียนได้ ผู้ที่สนใจ ฝึกหัด ฝึกฝนอยู่อย่างสม่ำเสมอ ก็สามารถแต่งได้ไม่แพ้กัน จึงเห็นได้ว่าการสอนทักษะการเขียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะนี้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัญหาสำคัญอยู่ที่ว่า การขาดทักษะการคิดและการขาดการฝึกฝน การที่จะนำความคิดต่าง ๆ มาผสมผสานและรู้จักเลือกลักษณะความคิดแบบต่าง ๆ มาใช้ตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเขียนเป็นงานศิลปะ ประเภทหนึ่งที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ บุคคลใดมีความคิดสร้างสรรค์สูงก็สามารถผลิตงานเขียนที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อสังคม การเขียนที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาเป็นการเขียนที่เกิดจากประสบการณ์ จินตนาการ ความสนใจ แรงบันดาลใจ และการแสดงออกอย่างอิสระโดยมิได้เลียนแบบใคร การฝึกฝนความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ักเรียนเป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยาก โดยเฉพาะทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทร้อยกรองที่มีความซับซ้อนมาก เป็นหน้าที่ของครูภาษาไทยที่จะต้องคิดหาวิธีการสอนและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เพื่อฝึกฝนทักษะการเขียนร้อยกรองของนักเรียนซึ่งเป็นผลงานการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์อย่างหนึ่งซึ่งแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันไปเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็น 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม แบ่งเป็น 6 มาตรฐานการเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้ คือ การอ่านเพื่อใช้กระบวนการสร้างความรู้และความคิดในการตัดสินใจแก้ปัญหาและการสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน เพื่อใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ เขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข่าวสารสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ การฟังการดูและการพูด เพื่อให้สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ หลักการใช้ภาษา เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และรักษา

ภาษาไทยเป็นสมบัติของชาติ หลักการใช้ภาษา เพื่อสามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน วรรณคดีวรรณกรรม เพื่อให้เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจรรย์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างมีคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กรมวิชาการ. 2545 ก : 2)

ปัญหาการเขียนร้อยกรองเนื่องมาจาก ครูผู้สอนไม่มีความสนใจ ไม่มีความถนัด คิดว่าการเขียนบทร้อยกรองเป็นเรื่องยาก เพราะต้องรู้จักฉันทลักษณ์ รู้คำรู้ความหมายของคำ รู้จักลำดับความคิดรู้จักเลือกใช้คำต่าง ๆ ผู้ที่จะทำได้คือผู้ที่มีพรสวรรค์หรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษเท่านั้น เมื่อครูผู้สอนขาดแรงจูงใจในการทำให้ผู้เรียนมีความชอบการเขียนร้อยกรองด้วยตนเองแล้ว การเรียนจึงไม่บรรลุผลตามหลักสูตรและในโรงเรียนบางแห่งแม้ว่าจะมีการสอนด้านการเขียนร้อยกรองอยู่บ้าง แต่ลักษณะการสอนเป็นเพียงหัดแต่งร้อยกรองตามฉันทลักษณ์เท่านั้นหรือจะพูดว่าเป็นการหาคำมากรองให้เข้ากับรูปแบบของฉันทลักษณ์เท่านั้นเอง (นัยนา สุทธิธรรม. 2517 : 15)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรคงจะเห็นได้จากการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ของโรงเรียนบ้านสระแคน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.37 ซึ่งนับว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การประเมินคุณภาพในครั้งนี้ พบว่า การเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยยังขาดการเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่าน ฟัง พูด และเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังมีปัญหาด้านการเขียนร้อยแก้วและร้อยกรองซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นที่สูงขึ้นไป (โรงเรียนบ้านสระแคน. 2547 : 20) จากการประเมินดังกล่าวจึงควรมีการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มพูนความสามารถและสมรรถภาพด้านการเขียนร้อยแก้ว และร้อยกรอง

การเขียนถือว่เป็นทักษะที่มีความยุ่งยากซับซ้อนยิ่ง ซึ่งวิธีที่จะฝึกทักษะการเขียนให้ได้ผลดีอีกอย่างหนึ่งก็คือการฝึกด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ เพราะ แบบฝึกจะทำให้เด็กเกิดความแม่นยำ คล่องแคล่ว ชำนาญในแต่ละทักษะสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความคิดและเหตุผล สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียนและการเรียนการสอนโดยทั่วไป (กรมวิชาการ. 2545 ก : ไม่มีเลขหน้า)

เดิมนั้นรูปแบบการสอนมักจะยึดครูเป็นศูนย์กลาง คือ ครูจะเป็นผู้บอกเล่า เป็นผู้สาธิต นักเรียนมีหน้าที่เพียงปฏิบัติตามคำสั่งของครูเท่านั้น แต่เมื่อสังคมได้เปลี่ยนไปกลายเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร การเรียนการสอนในปัจจุบันจึงต้องปรับรูปแบบกระบวนการตามไปด้วย ซึ่งจุดหมายหลัก คือ ต้องการให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กำลังท้าทายอยู่ในปัจจุบันได้ ฉะนั้นหากยังปล่อยให้การเรียนการสอนเป็นไปในรูปแบบเดิม คือ ยึดครูเป็นศูนย์กลางต่อไปจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถที่จะคิดเป็นและไม่สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น กรมวิชาการ (2542 : 39-40) จึงได้เสนอแนวทางการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดกิจกรรมใหม่ โดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง หรือที่เรียกอีกอย่างว่าการยึดเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งในการสอนของครูตามแนวทางดังกล่าวนี้ต้องใช้เทคนิควิธีการหลาย ๆ วิธีที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนในรูปแบบของกิจกรรมหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้คิดและตัดสินใจเอง โดยครูเป็นเพียงผู้เตรียมสื่อต่าง ๆ เพื่อให้เนื้อหาบทเรียนเป็นรูปธรรมง่ายต่อการเรียนรู้ และครูเป็นผู้คอยแนะแนวทางในการคิดเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ ซึ่งวิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญอีกวิธีการหนึ่ง คือ การจัดกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้แนวคิดที่เปิดโอกาส เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันทำกิจกรรม เป็นการฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิดมากขึ้น และยังมีสื่อต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารตำราต่าง ๆ ที่ครูจัดไว้ให้ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง บทเรียนโมดูล บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนการ์ตูน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือเป็นแบบฝึกทักษะที่จะช่วยให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ในการฝึกฝนการแต่งกลอนสุภาพ จึงมีความจำเป็นที่ครูสอนภาษาไทยต้องนำไปปฏิบัติควบคู่กับการสอน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน การนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และถือว่าแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ครูสามารถนำไปใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแล้ว จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ เพื่อนักเรียนจะได้ใช้ในการฝึกฝนการเขียนกลอนสุภาพ และได้เล็งเห็นประโยชน์ของการใช้แบบฝึกทักษะในการที่จะช่วยขจัดปัญหาและข้อบกพร่องในการเขียนกลอนสุภาพของนักเรียนและสามารถทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ

ในการเรียนวิชาภาษาไทยและเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการสอน การเขียนกลอนสุภาพให้เหมาะสมกับผู้เรียนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - 1.2 แผนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 - 2.2 คะแนนความพึงพอใจของนักเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียนกลอนสุภาพโดยใช้แบบฝึกทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน โดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสระแคน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสระแคน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ใช้เวลาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 15 ชั่วโมง โดยไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอีก 2 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 10 - 26 มกราคม 2549

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำเรื่อง การเขียนกลอนสุภาพใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 มาสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ โดยแบ่งกลุ่มเนื้อหาออกเป็น 5 ชุด ดังนี้

- 3.1 ชุดที่ 1 การใช้คำคล้องจอง
- 3.2 ชุดที่ 2 คณะของกลอนสุภาพ
- 3.3 ชุดที่ 3 ลักษณะสัมผัสของกลอนสุภาพ
- 3.4 ชุดที่ 4 การเขียนกลอนสุภาพตามจินตนาการ
- 3.5 ชุดที่ 5 การเขียนกลอนสุภาพอย่างอิสระ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.1 แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น

4.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กลอนสุภาพชนิด 4 ตัวเล็กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำมาใช้ทั้ง 5 ชุด ตามเนื้อหาแบบฝึก ซึ่งหนึ่งชุดมีคำถาม 10 ข้อ

4.3 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กลอนสุภาพ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 แผน

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพและกระบวนการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวน 1 ชุด 15 ข้อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ และกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน
2. แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ หมายถึง สื่อการเรียนประเภทหนึ่งซึ่งเป็นแบบฝึกทักษะ สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการเขียนกลอนสุภาพเพิ่มขึ้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจำนวน 5 ชุด ดังนี้
 - 2.1 ชุดที่ 1 การใช้คำคล้องจอง
 - 2.2 ชุดที่ 2 คณะของกลอนสุภาพ
 - 2.3 ชุดที่ 3 ลักษณะสัมผัสของกลอนสุภาพ
 - 2.4 ชุดที่ 4 การเขียนกลอนสุภาพตามจินตนาการ
 - 2.5 ชุดที่ 5 การเขียนกลอนสุภาพอย่างอิสระ
3. กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นแนวคิดที่เปิดโอกาส เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันทำกิจกรรม เป็นการฝึกฝนให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกทางความคิดมากขึ้น นับได้ว่าเป็นการพัฒนาแนวคิดการเรียนรู้ของนักเรียนและยังเป็นการกระจายบทบาทการสอนจากครูไปสู่ นักเรียน เป็นวิธีการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
4. เกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ระดับที่ผู้วิจัยพึงพอใจ ตามเกณฑ์ 80 / 80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละ 80 ของค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนทุกคน จากการทำแบบฝึกหัดทุกชุดของแบบฝึกเสริมทักษะแต่ละชุด ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละ 80 ของค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนทุกคนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป

5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถในการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบหรือพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้เรียนเต็มใจและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติตามกิจกรรมนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง

7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านสระแคน ตำบลราษฎร์พัฒนา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสระแคน ตำบลราษฎร์พัฒนา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ได้แนวทางสำหรับครู ผู้บริหาร ศิษยานิเทศก์ และผู้สนใจในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อใช้ฝึกการเขียนกลอนสุภาพ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป